

סרוק לקריאה בנייד

קירגיזסטן - עפתו! - המלצות על טיולי תרמילאים

גיל סדגת - מערכת אתר למטייל - 08/05/2016

ביקור בקירגיזסטן, ממלכת הטרקים של מרכז אסיה, יאפשר לכם הזדמנות לטייל בחלק משבילי ההליכה והרכיבה על סוסים היפים ביותר שתראו: בתוך טבע פראי יפהפה, הכולל קרחונים, פלגי מים ואינסוף שטחים ירוקים. כל אלה, יחד עם המקומיים החביבים, ששימרו את סגנון חייהם המסורתית, יהפכו את טיולכם בקירגיזסטן לחוויה יוצאת דופן ובלתי נשכחת

סקירה כללית על המדינה

[קירגיזסטן](#), הידועה כארץ ארבעים השבטים, היא פיסת אדמה הררית ומקום מושבם של עם נוודים ממוצא טורקו-מונגולי שעשה את דרכו לאורך ערבות מרכז אסיה וקיבע את משכנו בין פסגות מחודדות וכרי דשא ירוקי עד. קירגיזסטן היא מדינה צעירה יחסית, שקיבלה את עצמאותה ב-1991 בסך הכל, וזה ניכר מאוד בתשתיות במדינה, בפיתוח וביוקר המחיה הנמוך. ברית המועצות ששלטה באזור, החל מאמצע המאה ה-19, השאירה את חותמה כמעט בכל היבט: בשפה, באדריכלות, בתרבות ובביורוקרטיה הסובייטית הידועה לשמצה.

על אף דריסתו האטית של המערב, שומרת קירגיזסטן על צביון מקומי ומסורתי יפהפה, ומציעה למבקרים בה חוויה אנתרופולוגית מעניינת שחושפת אורחות חיים ששימרה אוכלוסייתה במשך מאות שנים. לצד מפגש קרוב ואנושי, תזכו ליהנות ממלכת הטרקים הבלתי מעורערת של מרכז אסיה - אין ספור שבילי הליכה ורכיבה על סוסים, שיוליכו אתכם לצד אגמים אלפיניים, קרחונים, פלגי מים ומחנות רועים. האמיצים מביניכם אף יוכלו להעפיל לפסגות במגרש המשחקים של המטפסים מרוסיה.

היסטוריה

באלף השנים האחרונות ידעה מרכז אסיה תהפוכות רבות: מסעות כיבושים נרחבים ושליטה כוחנית,

התיישבות אוכלוסייה שבטית-נוודית מפוזרת, התייצבות דרכי מסחר חוצי יבשת ומעל לכל: מפגש תרבויות מיוחד מסוגו בין מזרח למערב.

לאחר התפוררותה של האימפריה המונגולית ועלייתה של האימפריה הטימורית ולאחריה הח'אנות האזוריות, החלו יושבי האזור לפתח זהויות אתניות עצמאיות וליצור אט-אט הגדרות של עמים נפרדים. רוב הקבוצות האתניות היו בעלות עבר היסטורי משותף בקרב צאצאי השבטים הנוודים, שהבולטים שבהם היום הקזאחים, האוזבקים והקירגיזים. עם הגעת הרוסים במאה ה-19, שורטטו לראשונה ובאופן שמשמש אותנו עד היום, קווי חציצה גיאוגרפיים בין אזורי משכנם העיקרי של אותם עמים. אותם קווים שהתפתחו בתחילת שנות ה-90' לגבולות, העניקו לרפובליקות שהתקיימו תחת ברית המועצות דאז סוג מסוים של הגדרה עצמאית-לאומית.

עם פירוק ברית המועצות והפיכת הרפובליקות למדינות עצמאיות, כמו קירגיזסטן ושכנותיה, נעמדה ההנהגה המקומית לראשונה באתגר גיבוש הזהות הלאומית לכדי ישות מדינית מודרנית. ישות מדינית המסוגלת, לראשונה בהיסטוריה, להתנהל בכוחות עצמה ללא חסות רשמית עליונה, לייצר שלד כלכלי שיצליח לקיים את תושביו, לבסס משטר דמוקרטי ולהיפטר בהדרגה מהסממנים החשוכים שהתנהלו לפיהם בתקופה הסובייטית.

מדובר, כמובן, במאמץ לא פשוט, והמדינה הצעירה חוותה חבלי לידה קשים, שהובילו את תושביה לבצע שתי הפיכות:

הראשונה, "מהפכת הצבעונים", פרצה ב-2005, בעקבות חשדות הציבור להטיית הבחירות לפרלמנט שהתרחשו באותה שנה. ההפיכה הביאה לסילוקו שלנשיא המדינה, אסקר אקייב והחלפתו בראש האופוזיציה, קורמנבק בקייב.

השנייה, ההפיכה העממית הקירגיזית, שהתרחשה באפריל 2010 ידועה כהתקוממות העממית הגדולה ביותר במדינותברית המועצותלשעבר מאז פירוקה. במהלכה התרחשו מחוץ לבניין הפרלמנט הפגנות, שהתפתחו לעימותים אלימים עם כוחות הביטחון הקירגיזים, והובילו בסופו של דבר ל-2084 הרוגים. ההפיכה הביאה לסילוקו של הנשיא קורמנבק בקייב והחלפתו בראש האופוזיציה,רוזה אוטונבייבה, האישה הראשונה שהפכה לנשיאה במדינות ברית המועצות לשעבר. יש הטוענים שהפיכה זאת מומנה ע"י רוסיה בעצמה במטרה להכפיף את קירגיזסטן מחדש כמדינת חסות שלה.

שפה ושליטה באנגלית

לקירגיזסטן יש שתי שפות רשמיות. קירגיזית (שמקורה העתיק בטורקית) ורוסית. רוב האוכלוסייה המקומית הבוגרת (במיוחד אלו שגדלו בתקופת ברית המועצות) דוברת קירגיזית כשפת אם ורוסית כשפה שניה, אך חלק ניכר משכבות הגיל הצעירות יותר לא דובר רוסית כמעט. לעומת זאת, רוב האוכלוסייה הסלאבית במדינה כמעט ולא דובר קירגיזית כלל, במיוחד אלו החיים בבישקק.

במדינה חיים בנוסף מגוון מיעוטים הדוברים שפות הקרובות במקורן לקירגיזית (אוזבקית, קזאחית, אויגורית, דונגנית, טאטרית) ושפות בעלות מקור פרסי (טאג'יקית). הכתיב הקירילי, המשמש את רוב השפות המדוברות במדינה, פשוט יחסית לקריאה, מאחר והוא מבוסס בעיקרו על ההגייה של הכתיב הלטיני, ורק חלק מאותיותיו ייחודיות לשפה. הכרות בסיסית עם השפה תסייע מאוד בקריאת שלטים או שמות.

אנגלית איננה שפה נפוצה בקירגיזסטן, אך אפשר למצוא דוברי אנגלית בדרך כלל בערים כמו בישקק או קרקול ובמקומות שבהם ישנם אנשים הבאים במגע עם תיירים. ההתנהלות בשפות זרות אלה איננה פשוטה, ולכן מומלץ ללמוד מספר מילים שימושיות:

בקירגיזית:

- שלום - סלאם עליכום
- שלום (משיב לאומר) - עליכום א-סלאם
- תודה - רחמאת

ברוסית:

- שלום - זרדרסטבוצי (zdrastvuyti)
- להתראות - דסבידניה (dasvidanya)
- מה נשמע? - קק דילה (kakl dila)
- סליחה - איזביניתי (izvinitiy)
- בבקשה - פז'לסטה (pazhalsta)
- אפשר (?) - מוז'נה (mozhna)
- איך קוראים לך? - קק ואס-זאבוט (kak vas-zabut)
- מאיפה אתה? - אטקודה וי (at-kuda vi) - סביר להניח השאלה הכי נפוצה שתשמעו
- כמה זה עולה? - סקולקה סטוייט (skolka stoyet)
- לאן אתה נוסע? - קודה פאיחאלי (kuda payehali) ?
- בלי כסף? - ביז דינגי (biz dingy) -? כדי לשאול נהג טרמפ אם הוא מצפה לתשלום

» [תוכלו לראות כאן השוואה פשוטה בין אותיות קיריליות לאותיות לטיניות](#)

גיאוגרפיה/ טופוגרפיה

קירגיזסטן נחשבת מדינה יחסית קטנה ביחס לרוב אחיותיה ושטחה 199,900 קמ"ר (פי 9 משטח

מדינת ישראל). היא ממוקמת בלב הגוש המרכז אסיאתי של מדינות ה'סטאן', שקיבלו את עצמאותן

בראשית שנות ה-90 עם התפרקות ברית המועצות. מצפון, קירגיזסטן גובלת עם קזחסטאן, מדרום עם

טג'יקיסטן, ממזרח עם סין ומערב עם אוזבקיסטן.

קירגיזסטן ידועה כאחת מהמדינות הכי הרריות בעולם ביחס לשטח שלה. רכס הרי הטיאן שאן (Tian
Shen ,

השמיים) או האלא טו (Ala-Too) בקירגיזית, הנו סעיף צפוני שלי רכס הרי ההימלאיה, והוא חוצה את המדינה ומשאיר בה מספר עמקים שטוחים בודדים. הרכסים העיקריים נמתחים ממזרח למערב בחלקה הצפוני של המדינה והרי הפמיר בדרומה. בין רכסי ההרים העיקריים, תפגשו גם ברכסים נמוכים יותר, שאינם מושלגים לכל אורך השנה.

תיאור מסלול קצר ומסלול ארוך

אם אתם קצרים בזמן, כדאי לשקול את האופציה להתמקד באזור אחד בלבד במדינה, כמובן שבמצב כזה שמורה עבורכם האופציה להצטרף לטיול ג'יפים ולתור חלקים רחבים יותר ממנה. אם נכנסתם מאחת מהמדינות השכנות (טג'יקיסטן היא הדוגמה הנפוצה ביותר) או שאתם בדרככם אליה, תכננו את המסלול ככה שלא תצטרכו לנסוע מרחקים מיותרים פעמיים והתחילו או סיימו את הטיול בדרום. כדאי לקחת בחשבון טיסה לאוש או ממנה על פני נסיעה במטרה לקצר זמנים.

מסלול קצר (כשבוע): [בישקק](#) - אלא ארצ'ה - [בישקק](#) - [אגם סונג-קול](#) - [בישקק](#)

מסלול קצר (כשבועיים) בצפון המדינה: [בישקק](#) - [קוצ'קור ואגם הסונג-קול](#) - [קרקול](#) - [טרק הקרקול](#) - [אגם האיסיקול](#) - [בישקק](#)

מסלול קצר (כשבועיים) בדרום במדינה: [אוש](#) - [סארי מוגול](#) - הטרק של סארי מוגול - הר לנין - [אוש](#) - ארסלן בוב - [אוש/בישקק](#)

מסלול ארוך (עד 30 יום): [בישקק](#) - [אוש](#) - [סארי מוגול](#) - [ארסלן-בוב](#) / סמילו טאש - נארין - [קרקול](#) - [טרק הקרקול](#) - [אגם סונג-קול/אגם איסיקול](#) - [בישקק](#)

מסלול ארוך (עד 30 יום) לנכנסים מטג'יקיסטן: [סארי מוגול](#) - [אוש](#) - [ארסלן בוב](#) / סמילו טאש - נארין - [קרקול](#) - [טרק הקרקול](#) - [אגם סונג-קול/אגם איסיקול](#) - [בישקק](#)

5 דברים שאסור לפספס

1. טרקים בטיאן שאן- זוהי הדרך היפה אך המתגרת ביותר ליהנות מהטבע והנוף בארץ ההרים והעמקים הזאת ויש אינספור אפשרויות בדרגות קושי ומשכי זמן משתנים. עם מפה או בלי, בצפון או בדרום, תוכלו לחצות רכסים שמימיים, לצפות בפסגות מושלגות, לדלג מעל פלגי מים, לטפס לקרחונים ולהרגיש כמו נוודים עם תיק על הגב וחיוך על השפתיים.
2. אגם אלא-קול ואלטין אראשן- אל תוך רכס ה-Alatoo Terskey בין נופים דרמטיים שוכנים להם האגם האלפיני היפה ביותר באזור, ובסמוך אליו אתר המעיינות החמים. אחד הטרקים המפורסמים ביותר במדינה יוליך אתכם בין ערוצים שוצפים והתיישבויות קיץ, אל תצפית עוצרת נשימה מאלא-קול פאס וטבילת הירגעות מנחמת, לאחר מאמץ בתוך הבריכות המוסדרות, לצד אלה הפראיות.
3. לצפות באולק טרטיש- הספורט הלאומי של קירגיזסטן. משחק נוודים די אלים, שבו שתי קבוצות של רוכבים מתחרות בניהן על הבקעת שערים באמצעות עז בלי ראש. הצטרפו לקהל ותזכו לחוויה חד פעמית של אחד המשחקים הברוטליים, אך המלהיבים ביותר.

4. לרכוב על סוסים- החיה שהיוותה את כלי התחבורה היעיל ביותר בארץ הזאת במשך מאות שנים, מאפשרת לכם היום להרגיש כמו רועה מקומי ולתור את המרחבים הירוקים. אפשרי גם בחורף, כמסלול נודד בין כפרים ומאהלים.
5. לישון ביורט- פרקטיקת המגורים הארעית ששרדה במשך מאות שנים ומשמשת כיום אחד מהסמלים הבולטים ביותר של עמי מרכז אסיה, מאפשרת היום למטיילים לחוות דרכה מעט מאורח החיים המקומי ולהתרשם מיופיו של אוהל שהוא הכי בית בעולם, רק נסו להתארח ביורטים המשפחתיים ולא באלה התיירותיים.

הגעה למדינה

טיסות - טיסה עם קונקשין באיסטנבול או במוסקבה תביא אתכם לשדה התעופה Manas, המרוחק 25 ק"מ מבישקק, בירת קירגיזסטן בתוך תשע וחצי שעות (כולל ההמתנה). על הזולות שבהם נמנות החברות [Pegasus](#), [Aeroflot](#) ו-[Turkish Airlines](#). בבישקק הבירה יוצאות בנוסף מספר טיסות פנים לדרום המדינה, לאזור עמק פרגנה בלבד. הטיסה השימושית ביותר היא זאת היוצאת כחמש פעמים בשבוע לכיוון [אושויכולה](#) לחסוך זמן יקר בנסיעות.

יעדים בין לאומיים כוללים את אלמאטי ואסטנה (קזחסטן), טשקנט (אוזבקיסטן), דושנבה (טאג'יקיסטן), אורומצ'י (מחוז שינג'יאנג, סין), אולן-בטאר (מונגוליה), סיאול (קוריאה), איסטנבול, דובאי, קייב, מוסקבה ומגוון ערים בסיביר.

אופציה נוספת של הגעה לקירגיזסטן היא בטיסה לעיר אלמאטי בקזחסטן (במרחק 4-5 שעות נסיעה מבישקק) וחציה של הגבול (מותנה בהוצאת ויזה מראש). הטיסה לעתים מתבררת כזולה יותר.

אם ברצונכם להגיע למערב מונגוליה, טיסה מאלמאטי של [קזחסטן לאקלונג](#) בשם SCATUlgii יכולה לחסוך זמן נסיעות יקר. גם מאוש ישנן טיסות בין לאומיות, לכן במידה ותרצו להתחיל או לסיים את טיולכם בדרום המדינה, תוכלו לשנות את אחת הטיסות אליה ולחסוך את זמן הנסיעה הארוך לבישקק.

שדה תעופה בין לאומי נוסף קטן (Airport International Kul-Issyk) פועל בחודשי הקיץ בעיירה בטיסות וקזאחים רוסים נופשים לרוב ומשמש קול-האיסיק אגם של הצפונית גדתו שעל Tamchy מנובוסירסק או בישקק.

תחבורת פנים

מרשרוטקה (Marshruta) - השם שובר השיניים והדרך העיקרית (ולעתים היחידה) להתנייד באמצעותה במדינות מרכז אסיה והקווקז, שהיא בעצם מן מונית שירות עם לא יותר מ-13 מושבים. המרשרוטקות מופעלות לרוב ע"י אנשים פרטיים שאינם מחויבים לחברה או לשירות ולעתים גם למחיר הקבוע שנגבה לנסיעה על אותו קו.

מרשרוטקות רבות משמשות את תושבי הערים להתניידות פנים (ומסומנות במספרים), אך גם מקשרות בין כפרים ויעדים רחוקים, לעתים בקווים שמקבילים לאוטובוסים. הן בדרך כלל ממתונות לנוסעים בתחנה קבועה ועוזבות רק אחרי שהתמלאו, לכן טרם נסיעה במדינה כדאי להצטייד בסבלנות. במקרים בודדים תידרשו לשלם גם עבור המטען שלכם, שימו לב ובדקו עם המקומיים שזו איננה הזדמנות אקראית לייצר רווח על חשבון תיירים, לפני שתמסרו את התשלום.

אוטובוסים - לרוב אינם חדישים ופועלים בקווים מאוד מועטים, אך נותנים מענה נהדר בנסיעת לילה מ [בישקק](#) ל [קרקול](#) (ולהיפך), או מ [בישקק](#) מ [אוש](#) לקשגאר (סין). בבישקק תמצאו אוטובוסים עירוניים שימושיים וטרוליבוס (trolleybus), אוטובוס חשמלי המסתמך על רשת חשמל קבועה, וניתן לעקוב אחר מסלולו לפי כבלי המתח הנמתחים מעל הרחובות.

ואנים וג'יפים - רכבי 4x4MPV שנהגיהם עומדים לרוב מחוץ לתחנות האוטובוס ומוכנים לצאת לנסיעות פרטיות לקבוצות אנשים לכל מקום שירצו. בדרך כלל אחרי מיקוח, תוכלו להגיע למחחיר של מרשרוטקה לכל אדם (כל עוד הדרך סלולה), וליהנות מפרטיות. ג'יפים הם דרך מעולה להתגבר על הדרכים הלא סלולות ולקשר אתכם עם נקודות עבירות פחות.

ואנים חולקים לעתים קוויים עם המרשרוטקות ויכולים להוות אופציה לחציית הגבול עם המדינות השכנות. לרוב האפשרות של מציאת נהג באופן עצמאי זול בהרבה מהזמנת נהג עם רכב מראש מה-CBT או מסוכנות אחרת, לעתים בשל הצורך לכסות עבורם את הדרך חזרה.

רכבת - שריד סובייטי שלא עשה קפיצת מדרגה גדולה מאז קירגיזסטן קיבלה את עצמאותה, זאת גם בשל הטופוגרפיה המתגרת של תא השטח הקירגיזי והעלויות המטרופות שיידרשו לפתיחת קוויים חדשים. הקו המקומי עושה את הדרך בין בישקק לבלאחצ'י (Balykchy-) בלבד על גדת אגם האיסיק-ול וליעדים שונים ברוסיה וסיביר.

מונית- אם נוציא לרגע מהמשוואה את כל המוניות הפוטנציאליות (רכבים פרטיים שעושים את הדרך וזוהי לא עבודתם הרשמית), תוכלו לזהות מוניות אמיתיות בעזרת סימון רשמי בלבד על הגג. שימו לב, שבגלל ששינו את שמות הרחובות עם קבלת העצמאות של קירגיזסטן, כתובות בבישקק יכולות להיות מבלבלות בעבורם, לכן כדאי ותהיו מוכנים עם שניהם.

טרמפים- אמצעי תחבורה שכמעט ואי אפשר להימנע ממנו בקירגיזסטן, במיוחד אם תנסו לקצר טווחים להליכה ברגל ולהגיע או לצאת מהעמקים שבהם מטיילים. בקירגיזסטן, כמו במרבית מדינות מרכז אסיה, מקובל לדרוש תשלום עבור הנסיעה, כאקט של השתתפות בדלק עם רווח קטן בצדו.

לעולם אל תעלו על טרמפ מבלי שווידאתם תחילה אם הנהג מצפה לקבל מכם כסף בסוף או לא! התמקחו בנחמדות (אתם בכל זאת הולכים לבלות נסיעה יחד), אך לפי ראות עיניכם ביחס למרחק הנסיעה. הימנעו מנסיעות עם נהגים שנראים לכם שיכורים או עם נוסעים נוספים שנראים מפוקפקים, במיוחד אם אתם לבד.

» [תוכלו למצוא מידע נוסף על דרכי התחבורה המקומיים בקירגיזסטן בבלוג הזה](#)

מטבע מקומי, עלויות והתנהלות עם כסף

המטבע המקומי של קירגיזסטן הוא הסום (Kyrgyzstani Som) או KGS

דרמטיים. חלפנות

רחוב היא עניין דיי זמין בערים במדינה ותוכלו כבר עם ראשית הטיול להמיר סכום גדול (שיתכן ויעזור לקבל הנחה). כספומטים זמינים בעיקר בערים הגדולות ובמוקדי התיירות, אך כדאי להצטייד מראש בכרטיס ויזה כי המקומות שבהם אפשר למשוך מזומן בעזרת מסטרקארד מועטים יותר (בעיקר בסניפי Kazkommertzbank). תשלום בדולר אפשרי בדר"כ בעיקר בסוכנויות נסיעות למיניהם.

קירגיזסטן הנה מדינה ענייה בעיקרה, ודמות התייר נתפשת לעתים רחוקות כמקור נוח לגביית תשלום מופרז, לכן כדאי להשוות מחירים בכל פעם שתמצאו לקנות מוצר או להשתמש בשירות, ולעבוד על כושר המיקוח, בעיקר בעולם הטרמפים.

טיול במרכז אסיה אינו זול כמו בהודו או בתאילנד, אך לא יקר כמו באירופה או בארצות הברית. עלות המחייה בקירגיזסטן זולה לתרמילאים אפילו באופן יחסי לשאר מדינות מרכז אסיה, בעיקר אם תתכננו את הזמן שלכם נכון ולא תתפתו להשתמש בשירותי תיירות יקרים. אם תעבירו לילות רבים באוהל לאורך הטרקים, סביר עוד יותר להניח שתסיימו את הביקור במדינה בלי נזק משמעותי כלל. לעומת זאת, אם תבחרו לשכור פורטרים, מדריכים, הקפצות בג'יפ לכל מקום או להתארח במקומות לינה יקרים, קחו בחשבון שהם עלולים לייקר את הטיול בצורה משמעותית.

מסלולים המחייבים התקשרות לספק חיצוני למטרות הדרכה או לוגיסטיקה ידרשו השקעה כספית גדולה יותר, לכן המסלול לקרחון האינלצ'ק או טיפוס לפסגות הגבוהות בשמורת אלא-ארצ'ה מחייבות

התייחסות תקציבים נפרדת טרם הטיול.

קניות

כיאה למדינה שהתפתחה בצל דרך המשי ונתיבי המסחר העתיקים, שווקי קירגיזסטן ידועים כחוויה מקומית נהדרת, שעונה בצורה מעולה על הצורך בטעימה תרבותית. בין שלל דוכני הירקות והפירות, תוכלו למצוא מאכלים מיוחדים, כדורי גבינה מומלחים (קורוט), דוכני סאמסה (כיסוני בשר כבש אפויים) ולחם נאן עגול (או לפליושקה ברוסית).

בשווקים הגדולים תגלו חלקים גדולים המוקדשים לכלי עבודה, ציוד לרכיבה על סוסים, ערכות תה מחרסינה ואפילו דוכנים שלמים שמוכרים בהם מדי צבא מקוריים של צבאות רוסיה וארה"ב, ששירתו כל אחד בתורם בשטח המדינה.

שווקים בדרך כלל ייצגו את האזור במדינה שבו הם מתקיימים, לכן תוכלו למצוא בהם חפצים ומוצרים שאופייניים במיוחד לאזור ומזהים עם בני המקום (כמו מנות ייחודיות). כמובן שתוכלו למצוא לצידם גם מוצרים סיניים מיובאים.

את השווקים הגדולים ביותר תזכו לראות באושוב [בישקק](#) (שוק אשר קרוי ע"ש השוק באוש) ויש שווקים קטנים יותר בג'לאל-אבד, [קרקול](#) וצ'ולפון אטא.

בתחום המזכרות תפגשו היצע גדול של מוצרי לבד שחלקם נעשים בעבודת יד (כולל הכובע הלאומי

אק-קאלפק), בגדים מסורתיים, כלי נגינה ויורטים מיניאטוריים.

שווקי בעלי החיים הם סיפור בפני עצמו. מדי שבוע מתאספים אלפי אנשים למספר שעות בערים

כמו [קרקול](#) וצ'ולפון ומגיעים לשווקים שבהם סוחרים ורועים מהסביבה מוצאים את פרנסתם ממכירה

של חיות המשק שלהם - פרות, סוסים, כבשים ועזים. זוהי חוויה שנויה במחלוקת בשל חוסר הרגישות שמובעת כלפי החיות מצד בעליהם, שלא משאירה את משתתפיה אדישים.

הקניונים של בישקק אינם מוקד משיכה אטרקטיבי במיוחד, אלא אם כן התגעגעתם לחנויות של רשתות זרות במחירים שמזכירים את הארץ ופאסט פוד שעבר הסבה לחר הקירגיזי-רוסי.

תקשורת

הקידומת הבינלאומית של קירגיזסטן היא 996.

ניתן לרכוש כרטיסי SIM מקומיים כמעט בכל עיר גדולה בקירגיזסטן וישנם מגוון רחב של חבילות המכילות שיחות, הודעות וגלישה באינטרנט. ודאו קודם שהתאמתם את הטלפון שלכם לכך. סלולרי זמין יכול להיות מועיל מאוד להתקשרות עם גסטהאוסים להזמנת מקום מראש.

חברת התקשורת של www.o.kg (ברוסית):

אל תבנו על אינטרנט מהיר או קליטה סלולרית רחוק מהעיר. WiFi אמנם זמין בחלק גדול מהגסטהאוסים ואפילו במסעדות היקרות יותר, אבל אל תצפו לגלישה מהירה. אינטרנט קפה קיים בכל הערים וברוב העיירות.

אפשרות נוספת היא כמובן לקנות [סיים למטייל](#) לכבר בארץ, ולהשתמש בו במהלך טיולכם בקירגיזסטן וגם במדינות אחרות בטיול הזה או בטיולים הבאים.

מפות

על אף הטופוגרפיה הדרמטית שמאפיינת מאוד את קירגיזסטן ומקלה לעתים על העסק, השליטה והניווט שלכם לאורך הטרקים במדינה יהיו מאוד קריטיים, לכן ברוב המקרים חשוב שתצטיידו במפה. רוב המפות הטרקים הן של [Tourist Information Center](#) (טוריסט אינפורמציה סנטר) בפינן (טל: +996 312 61 5832) ובהמשך (107-Keles, Geoid) ה-CBT.

Glacier Enylchek Karakol Around (המפה הכתומה) מפה אזורית (קנה מידה 1:100,000) -

[הקרקול](#) (מכילה תמונות של סלולר)

האינלצ'יק). גרסה אחרונה מ-2006.

[טרק הקרקול](#), מצוקי צמחית (1:100,000) מבוססות על בעיני רפולחן East-South Coast Lake Kul-Issyk

צד גדת הנהר שעליה מומלץ שתלכו. מכילה המלצות על נקודות לינה (קמפינג) לאורך הדרך.

Range Too-Ala Kungey - Range Kyrrgyz (המפה הירוקה) - (קנה מידה 1:100,000) - אזורית רחבה של חלקו המערבי של הרכס שמצפון לאגם האיסיק-קול והאזור דרומית לבישקק (מכילה גם את מסלול אלה ארצ'ה ואלה מאודין). גרסה אחרונה מ-2008.

Area Kul-Issyk Northen (המפה האדומה) - מציגה באופן נהדר את Kungey - רכס ה- שנמצא צפונית לאגם. מפה זו רלוונטית למסלול הצ'ונג קמין ולאזור הגבול עם קזחסטן. גרסה אחרונה מ-2007.

בנוסף למפות המודפסות, ישנם מספר אתרים שמהם תוכלו להוריד מפות ברזולוציה משתנה (רובם חינמיים) ולהדפיס אותן בעצמכם. מומלץ להדפיס את המפה על דף גדול (A4 לרוב לא מספיק) ובאיכות טובה, כדי שתהיה ברורה ככל האפשר. בגלל שכל המפות ברוסית, מומלץ ללמוד לקרוא אותיות קריליות כדי להשתמש בהן:

- אתר maps.vlasenko.net אתר של מפות בין 1:50,000 ל-1:1,000,000:
- אתר נחמד שמאפשר לגזור את מה שהאזור הרצוי מהמפה של גוגל ואז להוריד את המפה akosarev.info טופוגרפית:

- dzjow.com סריקות ואוספים של מפות שונות:

- אתר נוסף לחיפוש והורדה (לא הכל פועל): gpsmapsearch.com

לתכנות ניווט: Map אוספי סריקות וקבצי

- nav.lom.name
- www.afanas.ru
- www.g151.ru

שיכולה לשמש Soviet Military Maps אופציה אלטרנטיבית למפות המודפסות היא אפליקציית , להוריד את WiFi עבורכם כלי שימושי למדי ביציאה לטבע בקירגיזסטן, שכן ניתן להפעילה באזור עם

[קישור להורדה ב-Play Google](#) לאורך הדרך.GPS המפות הדרושות ולהכווין את עצמכם באמצעות ה-

אפליקציה נוספת נקראת RMaps וניתן להוריד

» [אותה באופן עצמאי מכאן](#)

ויזה ותהליכי מעברי גבול

מבקרים בקירגיזסטן בעלי דרכון ישראלי נדרשים להוציא ויזה טרם כניסתם למדינה. בשדה התעופה Manas תוכלו לקבל Arrival On Visa לכניסה אחת ל-30 יום בעלות של \$60, ואם תבקשו תוכלו לקבל גם ויזה לשתי כניסות בעלות של \$70, שתקפה גם היא לאותו פרק זמן. אם אתם מחזיקים דרכון זר כלשהו, [תוכלו](#)

אם ייתכן וכלל זקוקים לוויזה, או לחילופים זכו עם ההגעה לאשרת שהייה [לבדוק כאן](#) של 60 יום.

אם אתם מתכננים כניסה קרקעית ולחצות את הגבול מאחת משכנותיה של קירגיזסטן, תצטרכו להצטייד בוויזה מבעוד מועד באחת מנציגויות המדינה (שגרירות או קונסוליה), או בהיעדרה, באחת מנציגויות קזחסטן, בהגדרת תאריכים מיועדים מראש. בשל קרבתה הגיאוגרפית, אופציה נוספת (שיכולה במקרים מסוימים להוזיל את עלויות הטיסה מהארץ) כוללת הוצאת ויזה בעלת שתי כניסות לקזחסטן מהארץ, טיסה לאלמטי (

) ושימוש בכניסה השנייה לטיול בקירגיזסטן. גם האפשרות Almaty ההפוכה היא אפשרית: הוצאת ויזה בעלת שתי כניסות לקירגיזסטן ושימוש באחת הכניסות לטיול או לטיסה חזרה מקזחסטן.

הוצאת ויזה בנציגויות במדינות השכנות כרוכה בהמתנה של עד כחמישה ימי עבודה, מסירת תצלומי דרכון, תמונת פספורט ותשלום בין \$50-70. לא נדרש LOI (מכתב הזמנה בגוף רשמי). ויזת אקספרס מהיום להיום אפשרית בחלק מהמקומות בתשלום של סביב ה-\$100. פרטי הנציגויות:

שגרירות קירגיזסטן בדושנבה, טג'יקיסטן

• Said: בת:
Nosirov

-
- טלפון: +992372242611
 - שלישי וחמישי ב-9:00-12:00, 14:00-17:00 שעות פעילות:
 - מייל: com.tajnet@kyremb
 - אתר: tj.kgembassy.www

שגרירות קירגיזסטן בטשקנט, אוזבקיסטן

- כתובת: Niyozbek Yo'li 6 - tor Ko'chasi

• 9987123

- שני-חמישי ב-9:00-11:00, 14:30-16:30 שעות פעילות:
- מייל: uz.sarkor@erkindik

הקונסוליה הקירגיזית באלמאטי, קזחסטן

• Lugansk

• 7727220

- שעות פעילות: שני-שישי ב-9:00-12:30
- מייל: kz.mail@agencykg.consul

שגרירות קירגיזסטן בבייג'ינג, סין

• Xiaun ת:

Roud, king's Villas No 18, H 10/11, district Xiaocun

• 8610640

- מייל: com.link263.kyrgyzstan@tianshan

הארכת ויזה

אפשרית בערים בישקק, קרקול ואוש במשרדי ה-OVIR (קיצור של and Visas of Office Registration), כשבכל אחד מהמקומות יש נהלים מעט שונים להארכת הוויזה, והתנאים משתנים מעת לעת. לרוב תקבלו אפשרות להאריך את הוויזה שלכם לפרק זמן של 30 יום נוספים מהיום שבו הוויזה הנוכחית שלכם מסתיימת.

בעבור כך תדרשו לשלם 1,000 סום בבנק שישלחו אתכם אליו, למלא טפסים מתאימים, לעתים גם מכתב הסבר על הסיבות שלכם להמשיך לשהות במדינה, למסור תצלום דרכון, תמונת פספורט ואת הדרכון עצמו.

פרק הזמן להנפקת הוויזה נע בין מהיום להיום לחמישה ימי עבודה. כדאי להתעדכן בפרטים מראש. לעתים תידרשו להגיע בטווח זמן מסוים מיום תפוגת הוויזה שלכם (לדוגמה לא יותר מחמישה ימים מראש), נסו להיות עם אצבע על הדופק. מומלץ לפקוד את המשרדים עם הפתיחה ב-9:00 בבוקר.

לינה

מגוון אופציות הלינה עבור תרמילאים והאפשרות ליצור דרכם קשר ישיר עם המקומיים היא אטרקציה בפני עצמה. בצד קיומם של מלונות עסקים מפוארים בבישקק וריזורטים מפנקים בצ'ולפון אטא, מציעה קירגיזסטן תרבות לינה ב-Homestay, שהיא מהרחבות והמעניינות שתראו באסיה.

לינה ב-Homestay לא תהיה זולה יותר מלינה בגסטהאוסים או הוסטלים, אך במקרים רבים תהווה את האופציה האפשרית היחידה בישובים מרוחקים. לרוב מציעות המשפחות המארחות ארוחות בוקר ו/או ערב בתוספת תשלום ולעתים ישמחו להקפיץ אתכם למחוז חפצכם במכונית הלאדה המשפחתית.

משפחות הרועות את עדריהם בקיץ ומעתיקות את בתיהם ל-Jailoo (אחו או שטח מרעה בקירגיזית) מעניקות למטיילים אפשרות לינה כמעט ייחודית לקירגיזסטן ביורט (Yurt), שהוא מעין אוהל נוודים, הבנוי עץ ולבד בצורת עיגול. עם סוף האביב מתחילים לנקד היורטים כמעט כל אזור שטוח ברחבי המדינה ולהוות במקרים רבים פלטפורמת אירוח בטבע שלא מצריכה מהם מאמץ כמו סחיבת אוהל או שקי שינה.

משפחות רבות במסלולים מטוילים מחזיקות בנוסף ליורט המשפחתי גם יורט לאורחים, ולא מעט חברות וסוכנויות טיולים מקומיות הגדילו לבנות מחנות שלמים עבור תיירים. בגלל שהענף התמסחר לגמרי, נסו להימנע לחלוטין מהאופציה האחרונה וחפשו עמקים באזורים פחות פופולריים כדי ליהנות

מהחוויה.

הוסטלים סבירים ומועילים, שבהם תפגשו לרוב תרמילאים אחרים ותחלקו רעיונות לטיול תוכלו למצוא בערים הגדולות כמו בישקק, אוש וקרקול.

חגים ופסטיבלים שנתיים

יום העצמאות הקירגיזי -

31 באוגוסט, ~~חג היום משמח וצפוף~~ שפדוציה של קרגיזיה לישות

עצמאית והתנתקה מכבלי ברית

המועצות. ביום החג תוכלו לצפות בתהלכות צבעוניות, במות ציבוריות עם מופעי ריקודים ושירה, ובגולת הכותרת: טורניר ראוה המוני של המשחק הפופולארי באוליק טרטש בין קבוצות מקומיות ובין [עוד על האירוע בכתבה על בישקק](#). נסחיהתתקירמזטטן לקזחסטן בהיפודרום של בישקק)

נויירוז -

ומציין את יום השיווין האביבי המסמל התחדשות לאחר החורף. מקורות החג 21 במרץ נחגג ב- עוד טרם התקופה איסלאמית והוא נפוץ בכל תרבויות העמים של מרכז אסיה ואיראן. במהלך החג תוכלו לצפות בבימות ומופעי מוזיקה ברחבי המדינה, משחקי ספורט מסורתיים וליהנות מהרבה אוכל.

קוד התנהגות ומנהגים

עיקר אוכלוסיית המדינה משתייכת לדת האסלאם, ובאופן רשמי גם רוב הקבוצות האתניות השוכנות בה (קירגיזיים, קזחים, אוזבקים, טאג'יקים, דונגנים, אויגורים וטאטרים), אך למרות חששותיכם, משמח מאוד לדעת שרוב המקומיים שתפגשו לא יעשו את החיבור ביניכם כישראלים למערכת היחסים המורכבת שאנחנו מנהלים עם שכנינו במזרח התיכון.

הצביון האסלאמי מתבטא באופן ויזואלי בעיקר במסגדים בסגנון טורקי, בלבוש, בחגים השונים ובאיסור אכילת חזיר. לשומרי הכשרות מביניכם זהו יתרון, שכן מצויה בידכם חצי נחמה כשרב המסעדות המקומיות יתהדרו בחותמת 'חלאל', אישור הכשרות המוסלמי. צריך רק לזכור שלצד איסור על אכילת חזיר, אכילת בשר סוס ושתיית חלב סוסות הוא עניין נפוץ מאוד, במיוחד בקרב תושבי הכפרים.

הליכה במכנסיים קצרים איננה דבר מאוד מקובל במדינה (אפילו בקיץ) ויתכן שלעתים תמשכו מבטים מופתעים בשל כך. לא קיים איסור על כך, אך כדאי להקפיד בכניסה למסעדות ויקרתיות יותר על כללי

הלבוש המקובלים.

גם בקירגיזסטן מתקיים הכלל הפשוט שבו ככל שתפגשו אנשים שיש להם פחות, כך הם ישמחו לחלוק אתכם יותר. בעוד שלעתים בעיר תתקלו ביחס לא לבבי, חשדני ובמקרים מסוימים נצלני, אנשי הכפרים ורועי הקיץ המתגוררים ביורטים יגלו כלפיכם כמעט באופן אינסטינקטיבי גישה חברותית ומכניסת אורחים. במקרים רבים, כשתפגשו משפחה בשטחי המרעה הפתוחים, תוזמנו לטעום כ'פיר בייתי (מן יגורט מלוח), תה או חלב סוסות מותסס (כ'ומיס).

החברה בקירגיזסטן נחשבת לחברה משפחתית מסורתית באופן יחסי. נערות מתחתנות בדר כלל בגילאים של 16-22, כשעד למהפכה הקומוניסטית בתחילת המאה העשרים נהגו נערות להתחתן כששיער הראש הגיע לישבן, בגיל 14 או 15.

עונות לטיול ומזג אוויר

קירגיזסטן ידועה באקלים היבשתי הממוזג שלה, המאופיין בחורף קר מאוד ובקיץ שבו הפרשי הטמפרטורות בין ההר לעמק גדולים. לכן, על אף שיתכן מאוד שבעונה העיקרית (מסוף

יוני על סוף

) תזכו להסתובב בחולצה קצרה בערים בשעות היום, יתכן ומזג האוויר ברכסים הגבוהים יהיה ספטמבר שונה לחלוטין, וגם לא עקבי. ימי השמש האביביים שתזכו להם יוכלו להפוך בהפרשי שעות בודדות לימים גשומים ובלילות אף למושלגים.

הרכס הדרומי של אגם האיסיק-קול הוא המועד לפורענות מכל, מאחר והאידיו שנוצר לאורך שעות היום ממשטח פני המים העצום הזה, יוצר מיקרו-אקלים ובתנאים הנכונים גם סופות אפילו באמצע אוגוסט. לכן אם פניכם להרים, חשוב מאוד לדעת להצטייד בלבוש מתאים ואטום למים. זוהי לא בהכרח המלצה לצאת למסלולי הליכה בגשם, אך חשוב להבין שסוגיית מזג האוויר היא עניין שבשגרה בטיולי שטח במדינה, וצריך ללמוד לחיות אתה ולא להגביל את עצמכם בגללה. בכל מקרה, נסו להתעדכן מראש בתחזית.

בעונות המעבר, שמתחילות מוקדם ומסתיימות מאוחר, יתכן ותפגשו תופעות אף יותר קיצוניות. באביב לדוגמה

, מרבית האגמים האלפיניים יישארו קפואים עדיין או קפואים למחצה (פרטתחילת יוני לאיסיק-קול), ובסתיו פערי הטמפרטורה בין היום ללילה יהיו אף יותר קיצוניים.

עונת החורף (סוף

(מזמנת במדינה טיול אחר לגמרי, השלג מכסה את כלנובמבר עד תחילת אפריל השדות הירוקים, מסלולי הטיול והפאסים נחסמים לטיול ברגל והיורטים מפורקים ונכנסים למחסן. זוהי התקופה שבה נפתחת עונת הסקי באתרים הקטנים ולא מאוד מפוארים שיש במדינה, מדרום לקרקול ובישקק. בנוסף, טיולי סוסים זמינים בחלק מהמקומות וטרקים מאוד מסוימים למקומות לא גבוהים במיוחד אפשריים בליווי הדרכה מתאים, עם ציוד כבד להליכה בשלג ולעתים בשילוב עם מגלשיים.

ההתנהלות הכללית במדינה משתנה גם היא, כשחלק גדול משירותי התיירות אינו זמין במהלך החורף, כבישי גישה ראשיים נחסמים לפרקי זמן משתנים (כולל הדרך מבישקק לאוש) וחלק מהגסטוהאוסים אף מפסיקים לתת את שירותיהם. אם סוג כזה של טיול בכל זאת מעניין אתכם, כדאי שתשבו קודם כל טוב טוב על התכנון מראש, טרם היציאה מהארץ, ונסו להבין יחד עם הסוכנים המקומיים מה אפשרי ואיך כדאי לעשות את זה.

בטיחות ובריאות

על אף תדמיתה המעט אפלה ומעוררת החשד, קירגיזסטן היא מדינה שסך הכל יחסית בטוחהביטחון: לטיול, במיוחד אם אתם מטיילים מנוסים מספיק. תושביה המוסלמים אינם מהווים סיכון בשל אמונתם עבור אזרחים ישראלים, ולרוב מתגלים כאנשים נחמדים ביותר. תופעת השכרות מהווה מטרד אמיתי בכל הנוגע להסתובבות ברחובות, בדגש על שעות החשכה.

כשתדברו עם מקומיים, נסו להימנע מחיכוכים מיותרים והמעטו בהבעת דעה פוליטית על כל גוניה והקשריה, ובאופן כללי, נסו לא להתבלט כתיירים ובוודאי כישראלים. כמו כן, הימנעו מהסתובבות יחידים בשעות החשכה והתרחקו מתגרות רחוב אקראיות כשאתם נחשפים אליהם.

מומלץ לוודא, טרם היציאה מהארץ, [שאין](#)

, בגלל התפתחות אלימה כלשהי, [אזהרת מסע על קירגיזסטן](#)

בדומה להפיכה

ב-2010.

משטרה: שוטרים

גם הם עלולים להוות מטרד, שכן על אף שחל שיפור ניכר בשנים האחרונות, השחיתות לא נעלמה לגמרי מהנוף במדינה. במקרים רבים תיקראו לבדיקה שלכאורה תראה שגרתית, אך במקומות ידועים יותר לפורענות (אוש בזאר בבישקק, לדוגמה) שוטרים מסוימים, או אזרחים המתחזים לשוטרים ינצלו את ההזדמנות לדרוש כסף בתמורה להחזרת הדרכון. חשוב מאוד להשתדל להסתובב עם צילום דרכון בלבד ולא להיענות לדרישות השוטרים להתלוות אליהם למקום שאינו תחנת משטרה רשמית. במקרים חריגים, כדאי להוציא טלפון ולהצהיר שאתם מתקשרים לשגרירות להתלונן (למרות שהשגרירות הישראלית נמצאת רק בקזחסטן).

מזג אוויר: התנהגות

לא אחראית בטיולים יכולה להוביל גם היא להיחשפות לסכנות בלתי צפויות.

הצטיידו בביגוד גשם וקור, והתכוננו לתרחיש מזג האוויר החמור ביותר.

Rickettsia מבחינה רפואי, מטיילים במרכז אסיה דווחו בעבר על הדבקות במחלה בריאות: (Siberica), וניתנת לטיפול ע"י אנטיביוטיקה. תסמיני המחלה, מעבר Tick הנגרמת מעקיצת קרציה (Siberica), לנפיחות וכאבים במקום העקיצה עלולים לכלול חום, הזיות, פריחה עורית ובצקות.

בתי מרקחת הנם די שכחים במדינה, אז אם אתם נוהגים לקחת באופן קבוע תרופה מסוימת, סביר להניח שתוכלו להשיג אותה תחת השם הגנרי שלה. כדי לברר על חיסונים מתאימים, פנו למרפאת המטיילים בארץ כחודש וחצי טרם נסיעתכם.

בכל מקרה, ליתר ביטחון, [כדאי](#)

, כדי שתהיו מכוסים במקרה [לעשות ביטוח נסיעות לפני שתצאו מהארץ](#)

הצורך.

מידע מיוחד לנשים ולקהילת הלהט"ב

בגלל שקירגיזסטן היא מדינה מסורתית, בעלת נגיעות של התרבות הרוסית, רוב האנשים שתפגשו יביעו פליאה אם אתן נשים המטיילות לבד.

עקב היותה מדינה מסורתית בעלת נגיעות של התרבות הרוסית, רוב האנשים שיקראו בדרככם, יפגינו פליאה עקב היותכן נשים המטיילות בעצמן. על אף היותם של הגברים הקירגיזים כאלה הנחשבים הכי פחות סקסיסטים ביחס לשכניהם, סביר להניח שלא יוצע לנשים להוריד כוס של וודקה או לעשן סיגריה, בנוסף על כך שבמקרים מסוימים יהיה לא מקובל כלל אם יעשו את זה בעצמן.

כניסה למסגדים ולכנסיות תעשה בלבוש צנוע בלבד ולעתים בכיסוי ראש, במקביל להמלצה להתלבש באופן שאינו מושך תשומת לב גם ברחוב. אל תתלוו לעולם לאדם ואף לשוטר לאזור פרטי ונסו לא להתיישב ליד גברים במרשרוטקה.

לנשים שמטיילות בקירגיזסטן גם מעלות רבות, במיוחד במגע עם האוכלוסייה הנשית המקומית, שנהנות לפרוש חסותן על תירות שפוקדות את ביתם ב-

. גם כשתטיילו בין היורטים סביר להניח Homestay

שתפגשו יותר נשים מגברים, מעצם היותן הגב האיתן והמקיים של אותם משפחות המעתיקות את מקומן בחודשי הקיץ.

בנוגע ללהט"בים הסיפור מעניין, בניגוד לשכנותיהן, הפרלמנט של קירגיזסטן ביטל כבר ב-98' את החוק מהתקופה הסובייטית אשר אסר על יחסי מין לבני אותו המין, אך העביר לאחורונה חוק המעניש

בחומרה איזושהי הבעת פרופגנדה לטובת הקהילה הלהט"בית או מלחמה על זכויותיהם.

על אף שיתכן ותפגשו זוגות גברים המחזיקים ידיים ברחוב, חשוב שתבינו שזהו מנהג מוסלמי-מרכז אסייתי המביע חברות, ואין ליחס זאת לנטייתם המינית. בכל אופן, לצערנו לא מומלץ לבדוק את גבולותיהם של המקומיים ולא להביע חיבה כלשהי שתסגיר את נטייתכם בפומבי.

עוד בהרחבה תוכלו לקרוא כאן: www.globalgayz.com

אתר האינטרנט (באנגלית)

www.labrys.kg, ארגון הגג של הלהט"ב בקירגיזסטן: Labrys

על האוכל המקומי

בשל המיקום הגיאוגרפי בה קירגיזסטן שוכנת ומעצם היותה מדינה קרה, נעשה במטבח הקירגיזי שימוש באחוז גבוה יחסית של שומן שלרוב מקורו מן החי. מאותה הדרשה לצריכה קלורית, יתאפיינו מאכלים רבים שנפגוש ברחוב, בבתים ובמסעדות.

בשל קרבתה לסין ומיקומה על דרך המשי, אימצה לתוכה קירגיזסטן השפעות חיצוניות ששולבו ישירות במטבח שלה. הדוגמאות הטובות ביותר לכך הם הלגמאן, מרק אטריות משולב ירקות ובשר (לרוב כבש) והמאנטי, כיסוני בצק מאודים ממולאים בשר כבש, שומן כבש ובצל. כיסון הסמסה, לעומת זאת, נפוץ יותר בקרב עמי הסביבה. הוא ממולא בדרך דומה למאנטי (או בפירה תפו"א) ונאפה לרוב בתוך תנור גחלים או מטוגן בסיר בשמן עמוק.

על המאכלים הנפוצים האחרים שתפגשו בהם נמנה גם הקורוט, כדורי גבינה ממולחים, המיובשים לרוב על רשתות בגגות ולצד בתים, ומאפשרים שימור חלבונים לעונה שבה אין חלב, או כמזון עמיד עבור עורכי המסעות.

בחודשים שלאחר עונת המלטות הסייחים (באביב-קיץ), חלב הסוסות נחלב ע"י הרועים ומשפחותיהם, מוכנס לרוב לדלי עץ או גיגית מכוסה עור, ומותסס בעזרת מקל בפרקי זמן של שעות עד שחלק מסוכר החלב שבו (הלקטוז) הופך בעזרת פעילות מיקרוביאלית לאלכוהול. למשקה שנוצר קוראים כ'ומיס והוא נמכר בשווקים וברחובות תחת כל עץ רענן. שתיית הכ'ומיס היא אירוע חברתי (גברי בעיקרו) שכן לשתייתו מיוחסים כוחות רפוי רפאות וכוח גברא.

תרבות ומוזיקה

התרבות קירגיזית הנוכחית, שהיא תצרף מאוד מעניין של מסורות ואמונות המשיכות לעמי הנוודים, מלאה בסממנים אסלאמיים והשפעות פופ-רוסיות. עיקר משקלה של התרבות המסורתית הנוכחית מתחיל עם כתיבת האפוס על מנאס, דמות היסטורית שהפכה לגיבור לאומי. הספר שנכתב עליו מגולל את מעלליו ומלחמותיו בקלמיקים, איחוד השבטים הנוודים הקירגיזיים וההצטרפות לצבאותיהם של (במערב Talas המוסלמים) (והמרתם דתם לאסלאם בהמשך) בקרב הגורלי שהתרחש במעבר קירגיזסטן של היום).

בהעדר דפוס ושפה כתובה בעת הקדומה, סיפורו של מנאס הועבר לעם והשתמר ע"י אנשים הקרואים מנאס-צ'י, מן זמרים נוודים בעלי זיכרון פנומנלי, שהיו עוברים משבט לשבט ומדקלמים, לעתים בעזרת ניגון, עד חצי מיליון שורות מולחנות. עם התמסדות מקומות היישוב, התווספו למנאס-צ'י עוד נגנים, ונוספו שירי נוודים ופואמות מודרניות. כך, שמילים על הארץ שבה חיים הקירגיזיים ועל סוסיהם תפסו מקום חשוב בפולקלור.

עם זאת, המוזיקה המקומית כיום איננה מכוונת תמיד ללב הקונצנזוס של העם, ופונה לעתים לקהלים קטנים יותר, כמו האוכלוסייה הסלאבית במדינה, שבכל מקרה צורכת בעיקרה תרבות רוסית מרוסיה. הקירגיזיים העירוניים, שנולדו וגדלו לתוך התרבות הרוסית, יהוו גם הם קהל פוטנציאלי שיפקוד מקומות כמו האופרה של בישקק, הפילהרמונית ומופעי הבלט סטייל הבולשוי במוסקבה שמוצגים בעיר.

בשל ההשפעה הדתית, נפגוש במקרים מועטים בלבד זמרות או נגניות קירגיזיות ששרות, אך טקסי ריקודים הם דבר נפוץ, וניתן למצוא אותם בין מספר הפסטיבלים המסורתיים והמאורגנים הספורים שקורים בחודשי הקיץ, לדוגמה, על באזור אגם איסיק-קול.

חשמל ומתאמים לשקע

החשמל בקירגיזסטן דומה לארץ - 220 וולט, 50 הרץ. והשקעים הנם מסוג C - זהה לשקע בארץ עם שני פינים עגולים, ושקעים מסוג F. אם יש לכם מטענים בעלי שלושה פינים - תצטרכו מתאם.

הפרשי שעות מהארץ

אזור הזמן בקירגיזסטן הוא GMT +5 ולא מונהג בו מעבר בין שעות חורף לקיץ, לכן שעות קירגיזסטן מקדים את ישראל בארבע שעות בחורף ובשלוש שעות בקיץ.

שגרירויות וקונסוליות ישראל

לא קיימת נציגות ישראלית רשמית בקירגיזסטן, אך מבחינה קונסולירית המדינה כפופה לנציגות באלמאטי, קזחסטאן, שנמצאת במרחק של 4-5 שעות נסיעה מבישקק. דרכי התקשרות:

- +7327250715/6/7 טלפון:
- info@almaty.mfa.gov.il מייל:

קהילה יהודית

יהדות קירגיזסטן, בדומה ללא מעט קהילות אחרות במרכז אסיה ובקווקז, הורכבה במשך מאות שנים שלפני הגעת ברית המועצות מצאצאי עדות המזרח בלבד (אירן, בוכרה והקווקז), שהגיעו בעיקר מכיוון אוזבקיסטן וטג'יקיסטן. עם המאה ה-20 ופרוץ מלחמת העולם השנייה, התחילה הגירה מאסיבית של יהדות מזרח אירופה דרך רוסיה, מה שהביא לראשונה ליצירת נציגות מכובדת של יהודי אשכנז במדינה.

לאחר העלייה הגדולה בתחילת שנות התשעים, נשארו בקירגיזסטן אלפים בודדים של יהודים במספר

קטן של בתי כנסת ספרדים ואשכנזים שעיקרם בבישקק. בבישקק יש גם בית חב"ד, והסניף אמון

על

שימור הציביון הדתי של יהודי בישקק ושל מבקריה. במקום מתנהל בית כנסת ולצדו חדרי קהילה

שבהם נחגגים חגי ישראל. כדאי לתאם ביקור מראש וכן להתעדכן בפעילות (סעודת שבת, לדוגמה).

ניתן לקנות עוף כשר שמיובא מקזחסטן.

- Suymbaeva str. 193a כתובת:

- 9963120

- מייל: jbishkek@gmail.com, arier@mail.ru

ועוד בקצרה: צפו בנופים, בפעילויות ובאנשים במדינה המדהימה הזו:

- אתם מוזמנים להמשיך לגלוש ולהתעדכן באתרינו במהלך החופשה שלכם בחו"ל **לקחו אותנו איתכם**

il.co.lametayel.afty